

یک تغییر در روند پروژه‌های ایجاد کنیم، مادر یک کلام، به جای تولید محصولات عمومی به سمت محصولات خاص و ارزشمند در حال حرکتیم. این یعنی کیفی کردن و ایجاد پایداری در صنعت. با اجرایی شدن طرح‌های پیشران، یک جهش بسیار مناسب کیفی رخ می‌دهد. من در مورد ظرفیت‌های مگا اصلاً با شما صحبت نکردم. چون برای ما مهم نیست، مهم تنوع در محصولات و کیفیت است که اینجا اتفاق می‌افتد. ظرفیت کل این طرح‌ها نزدیک به دوونیم میلیون تن است که از ظرفیت یک طرح متانول یک میلیون و ششصد و پنجاه هزار تنی در سال قدری بیشتر است، ولی از نظر کیفیت و تنوع و رونقی که در پایین دست برایش حادث می‌شود، بسیار ارزشمند است.

## ■ فکر می‌کنید صنعت پتروشیمی چه موقع به این سطح کیفی مورد نظر می‌رسد؟

هدفگذاری ما برای سال‌های ۱۴۰۴ و ۱۴۰۵ است. الان در حال سوق دادن صنعت به این سمت هستیم. وان‌شاه‌الله امیدوارم این جریان هوشمند در توسعه صنعت پتروشیمی ادامه پیدا کند و به سر منزل مقصود برسد.

## ■ برنامه‌های جهش سوم و بعد از آن را چقدر دنبال می‌کنید؟

بشدت پیگیر هستیم. ما به صورت فصلی جلسه بررسی طرح‌های جهش سوم را و طی چند روز مستمر در شرکت ملی صنایع پتروشیمی دنبال می‌کنیم و طی این جلسات مسائل، چالش‌ها و مشکلات سرمایه‌گذاران را بررسی می‌کنیم و این جلسات سپس با حضور وزیر نفت تکرار می‌شود. ما روی تمام طرح‌های جهش سوم متمرکز هستیم. خیلی از آنها درصد پیشرفت بالایی دارند. این طور نیست که جهش سومی‌ها آرزو باشد. جهش سوم؛ طرح‌هایی داریم که از پیشرفت مناسبی برخوردارند و فقط بهره‌برداری از آنها در این فاصله یکی دو ساله تا پایان دولت انجام نمی‌گیرد.

برای نمونه، طرح پتروشیمی بوشهر ۳۵ درصد پیشرفت دارد، طرح سیراف ۴۳ درصد، دنا ۶۳ درصد، سلمان ۳۰ درصد. کرمانشاه ۳۰ درصد، زنجان ۲۷ درصد، صدق ۴۳، پتروئیمین ۴۵ درصد، توسعه لاوان ۲۹ درصد، ان‌جی‌ال خارک ۴۳ درصد، متانول خارک ۲۹ درصد، کیان ۸ درصد. این ارقام برای قبل از سال جدید است. اینها طرح‌های زنده، فعال و دارای پیشرفت هستند، چیزی نیست که مثلاً آرزو کرده باشیم ۱۴۰۴ چنین اتفاقی بیفتد.

## ■ در جهش سوم چقدر تنوع محصولات بیشتر می‌شود؟

خیلی از طرح‌های جهشی سوم اولین بار است که اجرا می‌شوند در جهش سوم ۱۵ نوع محصول جدید به صنعت پتروشیمی کشور اضافه می‌کنیم؛ یعنی هرچه به سمت جلومی‌رویم، طرح‌های جدید و محصولات جدید داریم که حاکی از فرآیند کیفی‌سازی صنعت پتروشیمی است.

## ■ از نظر بازگشت ارز صادراتی وضعیت چگونه است؟

در سال ۹۸ صنعت پتروشیمی ۱۲۲ درصد تعهدش به سامانه نیما را اجرا کرد. به تأیید بانک مرکزی، در سه ماهه نخست ۱۳۹۹ صنعت پتروشیمی ۱۲۷ درصد در صد از تعهدش را انجام داد. ما با وجود همه مشکلات در موضوعاتی نظیر بیمه، حمل و نقل، بالاخص حمل دریایی و همه گرفتاری‌هایی که در

این حوزه داریم ولی عملاً تعهدمان را به بهترین نحو اجرا می‌کنیم. باید تأکید کنم که بشدت گرفتاریم، اما تعهداتمان را تمام و کمال و افزون بر برنامه انجام داده‌ایم و روسفید هستیم.

## ■ براساس این آمار و ارقام می‌توانیم بگوییم بحث تحریم‌ها فقط شرایط را سخت‌تر کرده است. قبول دارید؟

بله قطعاً شرایط را سخت‌تر کرده، ولی الحمدلله موفق بودیم، یعنی پتروشیمی موفق‌ترین بوده است.

## ■ بازار جهانی چقدر دیگر قدرت جذب دارد؟

رشد صنعت پتروشیمی تا سال ۲۰۴۰ حدود ۵ درصد در سال برآورد شده در حالی که این میزان رشد برای فرآورده‌های نفتی حداکثر ۱ درصد است. تقاضای پتروشیمی، تقاضای زندگی روزمره است و روز به روز در حال رشد است. بازار جهانی و

**دو سالی روابطمان  
حسنه شد، با ورود  
شرکت‌ها، راه ورود  
برخی تجهیزات خاص  
هم باز شد، برخی  
کالاها ی توقیفی هم  
آزاد شد، این کانال  
ارتباطی برقرار شد  
و کارهایی در آن دو  
سال کردیم که بسیار  
مؤثر بود. اما این کانال  
ارتباطی با محدود شدن  
برجام، مجدداً بسته شد.  
در آن دو سال دانش  
فنی واحدهایی را به  
دست آوردیم که هرگز  
نمی‌توانستیم بگیریم**

مصرف جهانی به سمت افزایش مصرف محصولات پتروشیمی در حرکت است و به نظرم بازار، حداقل تا سال ۲۰۴۰ با رشد قابل قبولی حرکت صعودی پایداری خواهد داشت.

## ■ شیوع ویروس کرونا چه تأثیری در این مدت روی تقاضای بازار داشت؟

قیمت محصولات امسال نسبت به سال گذشته ۲۶ درصد کاهش داشت و بعد از شیوع ویروس کرونا در اسفندماه، این روند نزولی اتفاق افتاد ولی اخیراً در حال حرکت به سمت وضعیت مناسب، ولی نه وضعیت اولیه هستیم. تقاضای جهانی هم مقداری با توجه به کرونا کمتر شد، یعنی شوک ناشی از کرونا تدریجاً و با سرعت کم در حال جبران است، ولی کاهش قیمت‌های جهانی امسال نسبت به سال گذشته محسوس است.

## ■ با این حساب امسال نباید منتظر جهش درآمدهای صنعت پتروشیمی با جهش دوم باشیم؟

چون قیمت‌های فروش مان کم شده، امسال

درآمدمان کمتر می‌شود. درآمد صنعت پتروشیمی در سال گذشته در مجموع حدود ۱۵ میلیارد دلار بود. در حالی که سال ۹۷ این رقم ۱۷ میلیارد دلار بود و نشان می‌دهد که ما سال گذشته نیز نسبت به سال ۹۷ با کاهش قیمت‌ها مواجه بودیم. امسال با کاهش قیمت ناشی از شیوع کووید ۱۹ یک مقدار شیب کاهش درآمد بیشتر شده و پیش‌بینی درآمد امسال روی حدود ۱۰ میلیارد دلار است. یعنی حتی عدد پار سال را هم نمی‌توانیم تأمین کنیم؛ چرا که قیمت‌های فروش ارزان‌تر شده است. دولت خوراک را ارزان‌تر به پتروشیمی می‌دهد ولی فروش هم کمتر شده است. ولی یک بخشی از آن را با افزایش تولید و بواسطه طرح‌های جدید جبران می‌کنیم.

## ■ در این مدت چقدر تقاضا کم شد؟

ما بازارمان را داشتیم و داریم، برای ما فقط قیمت کمتر شده است. امسال هم افزایش ظرفیت داریم با این طرح‌ها و از نظر حجمی افزایش صادرات اتفاق می‌افتد.

## ■ صنعت پتروشیمی برنامه‌ای برای عرضه بیشتر محصول در بورس کالا دارد؟

سال گذشته ۵ میلیون تن انواع محصولات شیمیایی و ۳۳۳ گرید پلیمری به بورس عرضه کردیم و در پایین دست این صنعت حداقل ۱۵ هزار بنگاه کوچک و بزرگ فعال هستند. از مجموع ۸ میلیون تن محصول عرضه شده در داخل کشور، شش میلیون تن آن در بورس، دو میلیون تن آن هم کود اوره بود که به بخش کشاورزی تحویل داده‌ایم.

در جریان باشید که آن مشکلی که اخیراً در بورس پیش آمد؛ این بود که وقتی ارز در مملکت گران می‌شود، همه هجوم می‌آورند و برای خرید حرص می‌زنند و انبارهای ما در صنعت پتروشیمی خالی و انبارهای کارخانه‌هایی جهت پر می‌شود، یعنی کالای مصرفی می‌شود کالای سرمایه‌ای. شرکت‌ها می‌خواهند امروز بخرند که گران‌تر نشود. به همین خاطر شرکتی که ۱۰ تن مصرف دارد، ۵۰ تن می‌خرد و در انبارش می‌گذارد که گران‌تر از این نشود. کما اینکه وقتی دلار ۲۲ هزار تومان می‌شود، همه می‌روند و می‌خرند، ولی موقعی که ۱۱ هزار تومان بود، همه به اندازه نیازشان خرید می‌کردند. بورس چنین رفتاری دارد که این ولع ناشی از گران شدن قیمت ارز و اختلافش با ارز نیما است.

ما بر مبنای ارز نیما قیمت پایه محصولات در بورس را تعیین می‌کنیم و چون قیمت با بازار آزاد قدری فاصله پیدا می‌کند، یک اتفاق بدی می‌افتد؛ برخی می‌خرند و کارهای دلالی می‌کنند یا انبارهایشان را پر می‌کنند.

متأسفانه وزارت صمت یکسری خریداران غیرواقعی دارد که پروانه دارند، ولی تولید نمی‌کنند. می‌خرند و در بازار آزاد می‌فروشند و بازار کاذب ایجاد می‌کنند. وظیفه شرکت ملی صنایع پتروشیمی، در زنجیره توسعه، تولید و تأمین است و مدیریت توزیع با وزارت صمت است.

## ■ آیا جهش سوم میانگین قیمت محصولات صادراتی ایران را به میانگین جهانی نزدیک می‌کند؟

در جهش سوم تقریباً محصولات کیفی‌تری می‌شوند و یک گام دیگر به سمت بهبود حرکت می‌کنیم ولی فکر می‌کنم با اجرای طرح‌های پیشران است که می‌توان با قاطعیت بیشتری در مورد کیفیت و بهبود قیمت محصولات پتروشیمی صحبت کرد.